

Tisková zpráva

Lucemburk 18. ledna 2021

Prvotní reakce EU na onemocnění covid-19: získané poznatky mohou zlepšit evropskou spolupráci v oblasti veřejného zdraví

Evropský účetní dvůr (EÚD) provedl přezkum prvotní reakce EU na krizi způsobenou onemocněním covid-19 a upozorňuje na některé výzvy, s nimiž se EU potýká při podpoře opatření členských států v oblasti veřejného zdraví. K nim patří nastavení vhodného rámce pro přeshraniční zdravotní hrozby, usnadnění dodávek potřebného vybavení v případě krize a podpora vývoje očkovacích látek.

Pravomoci EU v oblasti veřejného zdraví jsou omezené. Podporuje především koordinaci opatření členských států (prostřednictvím Výboru pro zdravotní bezpečnost), usnadňuje zadávací řízení na lékařské vybavení (vytvářením rámcových smluv o společném zadávání veřejných zakázek) a shromažďuje informace / posuzuje rizika (prostřednictvím Evropského střediska pro prevenci a kontrolu nemocí – ECDC). EU po propuknutí pandemie onemocnění covid-19 přijala opatření k řešení urgentních problémů, usnadňovala dodávky zdravotnického vybavení a výměnu informací mezi členskými státy a podporovala výzkum v oblasti testování, léčby a očkovacích látek. Do 3. června 2020 přidělila 3 % svého ročního rozpočtu na podporu souvisejících opatření v oblasti veřejného zdraví.

„Rychle doplňovat opatření přijatá v rámci standardních pravomocí a podporovat reakci systému veřejného zdraví na krizi covid-19 bylo pro EU výzvou,“ uvedla Joëlle Elvingerová, členka EÚD odpovědná za tento přezkum. „Na audit probíhajících opatření či posouzení dopadu iniciativ EU v oblasti veřejného zdraví v souvislosti s covid-19 je příliš brzy, tyto zkušenosti však mohou vést k získání poznatků užitečných pro případnou budoucí reformu pravomocí EU v této oblasti.“

Auditoři již v [auditní zprávě z roku 2016](#) upozornili na nedostatky v uplatňování právního rámce EU z roku 2013 pro řešení vážných přeshraničních zdravotních hrozeb. Některé problémy, jako například s plánováním připravenosti, přetrvávaly.

Pro ECDC bylo obtížné řídit načasování, kvalitu a úplnost informací obdržných od členských států a různé strategie dohledu a testování uplatňované členskými státy srovnání a posuzování komplikují. ECDC varovalo, že je potřeba provést značné množství práce k zavedení a posílení spolehlivého sledování onemocnění covid-19 v populaci.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních bodech přezkumu přijatého Evropským účetním dvorem. Plní znění přezkumu je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Klíčovou zkouškou pro členské státy při řešení pandemie covid-19 bylo zajištění dodávek dostatečného zdravotnického vybavení. Evropská komise přijala řadu opatření, aby členským státům pomohla tuto výzvu zvládnout. Součástí těchto opatření byl: režim vývozních povolení, zahájení financování pořízování strategických zásob zdravotnických a osobních ochranných prostředků Unie a zřízení internetového nástroje pro „párování“ při nákupu lékařského vybavení. Komise rovněž začala používat rámcové smlouvy o společném zadávání veřejných zakázek na nákup zdravotnického vybavení. Členské státy nicméně zajistily valnou většinu svých zdravotnických potřeb prostřednictvím vnitrostátních postupů zadávání veřejných zakázek.

Z rozpočtu EU byla podpořena řada opatření, včetně výzkumu v souvislosti s onemocněním covid-19 a předběžných dohod o nákupu očkovacích látek. Do poloviny roku 2020 EU přidělila konkrétně na opatření související s veřejným zdravím 4,5 miliardy EUR a rozšířila škálu výdajů způsobilých pro financování z fondů soudržnosti o výdaje na veřejné zdraví v souvislosti s onemocněním covid-19. Využití prostředků bylo k 30. červnu 2020 v rané fázi.

Do června 2020 byla z rozpočtu EU na výzkum a vývoj testů, léčby a očkovacích látek na covid-19 přidělena částka ve výši 547 milionů EUR. V první polovině roku 2020 Komise rovněž přidělila 1,5 miliardy EUR na financování předběžných dohod o nákupu s řadou subjektů, které pracují na vývoji očkovací látky proti onemocnění covid-19. Aby se zmírnilo přirozené riziko spojené s vývojem očkovacích látek, zaměřila se strategie Komise na investice do celé řady technologií vývoje očkovacích látek i společností z tohoto oboru. Součástí strategie byly investice do výzkumu problematiky váhavosti vůči očkování i boj proti dezinformacím, které by mohly omezit úspěch masových imunizačních kampaní.

Základní informace

Otázky veřejného zdraví spadají do pravomoci členských států. Pandemie onemocnění covid-19 se ukázala být zkouškou pro relativně omezené pravomoci dané Unii Smlouvou o fungování EU a právním rámcem z roku 2013 pro přeshraniční zdravotní hrozby (rozhodnutí č. 1082/2013). Cílem tohoto přezkumu není dospět k závěru o výsledcích a dopadu opatření přijatých do června 2020, zejména vzhledem k tomu, že v době vypracovávání této zprávy se tato opatření stále vyvíjela.

EÚD v nedávné době zveřejnil svůj [přezkum hospodářské reakce EU na krizi spojenou s onemocněním covid-19](#) a pracovní program EÚD na rok 2021 rovněž zahrnuje audit opatření souvisejících se zdravím a zadáváním veřejných zakázek na očkovací látku.

Přezkum EÚD č. 1/2021 *Prvotní příspěvek EU k reakci na onemocnění covid-19 v oblasti veřejného zdraví* je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

Kontakt pro tisk: Claudia Spiti - claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691553547